



คำประกาศเกียรติคุณ

นายติเรก สิทธีการ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (งานสลักหุ่นเครื่องเงินและโลหะ) พุทธศักราช ๒๕๖๕

นายติเรก สิทธีการ เกิดเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ ที่จังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันอายุ ๖๘ ปี สำเร็จการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสิริมงคลานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบอาชีพหัตถกรรมเกี่ยวกับการดุนสลักโลหะเครื่องเงินและเครื่องเงิน ที่ชาวบ้านเรียกว่า “ต้องสลุง” ซึ่งได้รับการถ่ายทอดสืบต่อกันมาหลายชั่วอายุคน

ด้วยมุ่งมั่นที่จะศึกษา ค้นคว้า พัฒนาและปรับปรุงงานด้านศิลปะการออกแบบและประณีตศิลป์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดุนสลักโลหะหรือต้องสลุง อันเป็นงานหัตถศิลป์ของท้องถิ่น โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากคนในครอบครัวและญาติพี่น้องผู้ประกอบการอาชีพหัตถกรรม “ต้องสลุง” ตลอดจนศึกษาจากเอกสารตำรา และจากครูภูมิปัญญาภายในชุมชน นำไปสู่แนวคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนาต่อยอด และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานศิลปะ นายติเรก จึงเป็นคนแรก ที่นำการดุนโลหะหรือต้องสลุง ไปสร้างสรรค์ผลงานเชิงช่างหัตถศิลป์ จากเดิมที่ทำเพียงภาชนะเครื่องใช้ต่าง ๆ ของที่ระลึกชิ้นเล็ก ๆ พัฒนาต่อยอด โดยการนำแผ่นเศษโลหะมาดัดแปลง แกะสลักทำเป็นภาพประดับตกแต่ง และภาพฝาผนัง ซึ่งในอดีตเคยได้รับคำชี้แนะในการสร้างสรรค์งานจากศิลปินแห่งชาติ ได้แก่ อาจารย์ถวัลย์ ดัชนี และอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ ในการสลักดุนผลงาน และภาพเขียนต่าง ๆ ปรากฏเป็นผลงานในสถานที่สำคัญหลายแห่งทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ การทำภาพเหมือนบุคคลสำคัญ เช่น พ่อของแผ่นดิน พระมหากษัตริย์ที่เป็นที่รักยิ่งของปวงชน ภาพเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ที่สำคัญ เช่น ยุทธหัตถี เลิกทาส มหาเวศสันดรชาดก ภาพในวรรณคดีและภาพในพุทธประวัติ เช่น พระเจ้าสิบชาติ และอุโบสถเงินวัดศรีสุพรรณ อันวิจิตรงดงาม

นายติเรก สิทธีการ ได้สร้างคุณูปการด้วยการพัฒนางานหัตถศิลป์ของชาติมาตลอดระยะเวลากว่า ๔๐ ปี ได้สร้างงาน สร้างอาชีพให้แก่คนในชุมชน สืบสาน รักษาและต่อยอดงานหัตถศิลป์ “ต้องสลุง” ให้คงอยู่คู่ท้องถิ่น ถือเป็นผู้ทรงภูมิปัญญา เป็นที่ยอมรับของสังคม ด้วยมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ จึงได้รับการยกย่องเป็นครูศิลป์ของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๕ ด้านศิลปกรรม ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๑ จากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการและช่างหัตถศิลป์ไทยยอดเยี่ยม พ.ศ. ๒๕๕๕ จากศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) ปัจจุบันยังคงถ่ายทอดความรู้งานดุนสลักโลหะหรือต้องสลุงสู่คนรุ่นหลัง ด้วยมุ่งหวังสืบสานงานประณีตศิลป์แขนงนี้ให้คงอยู่ตลอดไป

นายติเรก สิทธีการ จึงสมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (งานสลักหุ่นเครื่องเงินและโลหะ) พุทธศักราช ๒๕๖๕